

Concept besluitenlijst raadsvergadering

Subtitel	Begrotingsraad
Datum	12-11-2025
Tijd	14:00 - 22:30
Locatie	Raadszaal - Ambtmanstraat 13 Tiel
Voorzitter	J. van Egmond
Aanwezigen	M. Aoulad Hadj, S. de Boer, W. de Boer, P. Elferink, F. Groen sr., K. Gulikers, E. Henning, M. Klijn, M. Koning, L. Mulay-Bouyakhrihan (vanaf agendapunt 3a), E. Rhebergen, A. Saddiki, M. Schoots, Y. Son-Stolk, Ü. Sözen, H. Stultiens, W. van Baal, H. van Dee, T. van Eijnatten, R. van Eldijk, A. van Iperen, T. van Oostrom, L. Verspuij (vanaf agendapunt 8), T. Vosselman, W. Wildschut, M. Yüce, wethouder R. Dijkstra, wethouder F. Groen, wethouder C. Kreuk, wethouder J. Marringa, wethouder D. Verbeek, gemeentesecretaris P. Koks, griffier L. de Lange, loco-griffier W. van Silfhout, raadsadviseur F. Kadra, griffie-medewerker M. Rietberg
Afwezig	E. Derksen, U. Sözen (vanaf agendapunt 8)

1 **Opening en mededelingen**

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Derksen. De heer Verspuij en mevrouw Mulay sluiten later aan.

Wethouder Dijkstra informeert de gemeenteraad over de stand van zaken rondom de Westelijke Ontsluitingsweg. Hij meldt dat het Rijk het verzoek om cofinanciering van €25 miljoen voor dit project niet heeft gehonoreerd. Over de reden van de afwijzing is op dit moment nog weinig duidelijk. Het college onderzoekt dit verder, zodat er lessen kunnen worden getrokken voor toekomstige aanvragen.

Hoewel de rijksbijdrage nu is afgewezen, ziet het college nog voldoende mogelijkheden om de financiering rond te krijgen. De termijn daarvoor loopt tot 2030, maar het streven is om eerder resultaat te boeken. Daarom wordt de lobby richting het Rijk, de Tweede Kamer en de provincie geïntensiveerd. Tot slot geeft de wethouder aan dat het college begin volgend jaar een voorstel aan de raad zal voorleggen met diverse financieringsopties om de realisatie van de Westelijke Ontsluitingsweg mogelijk te maken.

De heer Van Baal doet als voorzitter van de auditwerkgroep verslag van de bijeenkomst die op 3 november 2025 plaatsvond met de accountant over de jaarrekeningcontrole 2025. Vanuit de werkgroep wordt aangegeven dat, net als bij veel andere gemeenten, het sociaal domein ook dit jaar het zwaartepunt zal vormen van de controlewerkzaamheden. Daarnaast is stilgestaan bij de actualisatie van de financiële verordening en het controleprotocol. Dit is noodzakelijk vanwege een wijziging in de landelijke regelgeving. Vanaf het controlejaar 2025 wordt de goedkeuringstolerantie aangescherpt, de maximale afwijking daalt van 3% naar 2%, waarbij voortaan zowel onzekerheden als fouten bij elkaar worden opgeteld. Deze wijziging vraagt om een aanpassing van de financiële verordening en het controleprotocol. Dit zal daarom na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026 aan de raad worden voorgelegd.

Tot slot deelt de heer Van Baal mee dat vanuit de ambtelijke organisatie is aangegeven dat de nieuwe concerncontroller per medio november start.

2 Vaststellen van de agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3 Eerste mondelinge termijn van de raad op de begrotingsstukken

3.a Algemene Beschouwingen

Door de raadsfracties worden de Algemene Beschouwingen op de begroting voorgedragen. Op volgorde: GroenLinks-PvdA, CU, PvdB, ProTiel, CDA, FVD, LLT, Krachtig Tiel, D66 en VVD.

Tijdens de algemene beschouwing van LLT wordt door de heer Rhebergen aangegeven dat hij zich aan zal sluiten bij de fractie van het CDA.

4 Schorsing

In de schorsing neemt de heer Rhebergen plaats bij de CDA fractie.

5 Reactie van het college op de inbreng tijdens de eerste mondelinge termijn van de raad

Wethouder Dijkstra spreekt zijn waardering uit voor de inbreng, opmerkingen en complimenten vanuit de raad. Hij benadrukt dat het college met ambitie werkt aan de toekomst van Tiel en dat er veel werk verzet wordt om de stad financieel en maatschappelijk toekomstbestendig te maken.

De wethouder geeft op dat Tiel er financieel goed voorstaat. Hij merkt op dat het beeld uit de tweede voortgangsrapportage is dat de begroting in 90% van de gevallen koersvast is. Voor het lopende jaar wordt een overschot van ongeveer €4 miljoen verwacht. Dit positieve resultaat komt niet voort uit onderbesteding, maar uit een strakkere begrotingsdiscipline waarbij ook de kortingen vanuit het Rijk zijn opgevangen. De begroting laat enkel in 2028 nog een tekort zien, dat volgens de wethouder bij tijdige sturing kan worden opgevangen. In 2029 is de begroting opnieuw sluitend.

De wethouder licht vervolgens het voorgestelde Toekomstfonds toe, waarmee €9 miljoen wordt gereserveerd om een grotere investeringskracht mogelijk te maken. Dit fonds dient wat het college betreft als strategisch instrument om de stad toekomstbestendig te maken, onder meer door investeringen in woningbouw, leefbaarheid, sport, onderwijs en voorzieningen.

De ambitie om te groeien naar 50.000 inwoners -de zogeheten schaalsprong- is reeds vastgelegd in het coalitieakkoord van 2022. Deze groei is volgens het college noodzakelijk om voorzieningen te behouden, nieuwe bewoners aan te trekken, werkgelegenheid te stimuleren en de leefbaarheid te versterken.

De wethouder benadrukt dat de raad altijd het budgetrecht behoudt: iedere investering vanuit het Toekomstfonds zal afzonderlijk aan de raad worden voorgelegd.

Wethouder Dijkstra geeft tot slot aan dat bij actieve grondpolitiek risico's zorgvuldig in kaart worden gebracht en de gemeenteraad bij elke grondexploitatie als laatste bestuursorgaan hierover een besluit neemt. De

huidige weerstandsratio van 2,3 betekent dat de gemeente financieel voldoende buffer heeft om eventuele risico's te dragen, waarbij de provincie Gelderland de financiële positie van Tiel als uitstekend heeft beoordeeld.

Wethouder Groen geeft aan dat de vertraging van het project herontwikkeling Tiel-West is gelegen in de vertraging bij de nutsvoorzieningen. Daarnaast zou de herontwikkeling oorspronkelijk alleen een rioolvervangingsproject zijn. Dit is echter inmiddels uitgegroeid tot een integraal herinrichtingsproject met een totale omvang van 13 miljoen euro. Tijdens bewonersbijeenkomsten zijn suggesties en wensen opgehaald. Het college kijkt naar de mogelijkheden om die wensen en suggesties in de plannen te verwerken met als doel om de wijk in één keer goed aan te pakken.

6 Maaltijd

7 Tweede mondelinge termijn van de raad ten behoeve van nadere toelichting op de moties en amendementen

De dames Klijn en Stultiens lichten toe dat de motie 'leren budgetteren' voortkomt uit gesprekken die zij met wethouder Kreuk hebben gevoerd. Tiel bleek al veel regelingen te hebben voor minima, echter een klein deel van de doelgroep wist van deze voorzieningen. De motie heeft daarom tot doel om de bekendheid van deze regelingen te vergroten en inwoners beter te ondersteunen bij het leren budgetteren. Mevrouw Klijn benadrukt dat het budget voor bijzondere bijstand niet wordt verlaagd. Hierdoor komt iedereen die aan de voorwaarden voldoet in aanmerking voor bijzondere bijstand, ongeacht het begrote budget. De heren Sözen en De Boer geven aan de motie te steunen en sluiten zich aan bij het pleidooi om de bestaande middelen effectiever in te zetten. De heer Elferink spreekt zijn steun uit voor de motie en onderstreept dat het voorstel een positieve bijdrage levert aan de bewustwording en financiële zelfredzaamheid van inwoners. Mevrouw Van Iperen geeft aan dat de middelen voor bijzondere bijstand uitsluitend voor dat doel beschikbaar moeten blijven.

Bij de behandeling van de motie 'continuering startlening' stelt de heer Rhebergen een aantal vragen over de huidige verordening, namelijk of de maximale aankoop prijs van €350.000,- blijft gelden, of de verordening moet worden aangepast gezien de gestegen huizenprijzen, hoeveel leningen sinds 1 maart 2024 zijn verstrekt en of de aflossingen terugkeren in het revolverend fonds.

De heer Wildschut geeft aan dat de verordening automatisch meebeweegt met de NHG-grens (Nationale Hypotheek Garantie), waardoor aanpassing mogelijk niet nodig is. Wethouder Dijkstra meldt dat er in totaal 25 startersleningen zijn verstrekt en bevestigt dat de regeling werkt als een revolverend fonds. Hij zegt toe om de vragen over het drempelbedrag en de eventuele aanpassing van de verordening schriftelijk te beantwoorden.

Vanuit de gemeenteraad wordt waardering uitgesproken voor de inzet van de medewerkers van de gemeente en is er brede steun voor de motie 'Bindingsdag'. Mevrouw Van Iperen geeft aan dat de Bindingsdag na de coronaperiode een goed initiatief was, maar nu twijfelt zij over de noodzaak van dit jaarlijks terugkerend initiatief. Zij kan de motie dan ook niet steunen.

Na de door mevrouw Stultiens verzochte schorsing licht zij het amendement 'Toekomstfonds' toe. Zij stelt voor om het Toekomstfonds niet op te nemen in de begroting en het bedrag van €9 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve. Mevrouw Stultiens geeft aan dat de voorgestelde ombuigingen in de begroting noodzakelijk zijn voor een gezond financieel beleid. Het Toekomstfonds is volgens haar echter nog niet gebaseerd op concrete plannen, waardoor de verwachtingen van het fonds en het beoogde hefboomeffect van €9 miljoen naar €30 miljoen onzeker zijn. Door het bedrag in de algemene reserve te houden, blijft het flexibel inzetbaar voor verschillende projecten en kan de raad toekomstige risico's beter afdekken.

Wethouder Dijkstra licht toe dat het fonds is bedoeld om te investeren in de toekomst van Tiel en werkt volgens het principe van een vliegwieleffect: door €9 miljoen apart te zetten kan de gemeente uiteindelijk tot €30 miljoen aan investeringen realiseren. De werking van dit vliegwieleffect berust op het uitgangspunt dat de gemeente eerst investeert, waarna de baten -zoals extra inkomsten uit nieuwbouw en een groeiend aantal inwoners- deze investering ruimschoots kunnen compenseren. De wethouder benadrukt dat het budgetrecht volledig bij de raad blijft, ongeacht of de middelen in het Toekomstfonds terechtkomen of in de algemene reserve blijven. Het fonds kan worden gezien als een overbruggingsinstrument waarmee de gemeente grote, toekomstgerichte projecten kan starten zonder de bestaande voorzieningen financieel te belasten.

Vanwege het onderlinge debat en het feit dat er geen meerderheid is voor het amendement geeft mevrouw Stultiens de verdere concretisering van het fonds eerst af te wachten en het amendement nu niet in stemming te brengen.

8 Derde mondelinge termijn van de raad ten behoeve van onderling debat

Mevrouw Klijn introduceert het idee van een buitenbioscoop op de Waalkade als alternatief indien er geen uitbater voor een nieuwe bioscoop gevonden wordt. Mevrouw Son-Stolk doet de suggestie om dit idee verder uit te werken als initiatiefvoorstel of motie, inclusief kosteninschatting en de rol van de gemeente hierin. De overige fracties vinden het eveneens een charmant idee maar benadrukken dat de gemeente wat hen betreft vooral een faciliterende rol op zich zou moeten nemen door bijvoorbeeld vergunningen te verlenen en de locatie vrij te houden. Dit met als doel om de uitvoering bij de initiatiefnemers te laten.

Mevrouw Stultiens wil weten op welke wijze de procedure rondom de misgelopen subsidie van €25 miljoen voor de Westelijke Ontsluitingsweg geëvalueerd zal worden. Wethouder Dijkstra geeft aan dat de evaluatie gericht zal zijn op het verkrijgen van de exacte redenen voor afwijzing, zodat toekomstige aanvragen beter kunnen worden voorbereid en ingediend. Hij zegt toe dat de raad wordt geïnformeerd over de nadere onderbouwing van de afwijzing van de subsidieaanvraag.

Tijdens de vergadering bleek dat de heer Rhebergen, tot zijn spijt, een onjuiste weergave heeft gegeven van de verkeersbesluiten Bredestraat. De gemeenteraad en de voorzitter benadrukken dat betrouwbare

informatie cruciaal is voor een zorgvuldige besluitvorming en voor het vertrouwen van inwoners. Mevrouw Son-Stolk geeft aan het initiatief te nemen om als gemeenteraad vaker op locatie met inwoners in gesprek te gaan.

De heer Rhebergen nam geen deel aan de beraadslagingen rondom de Westelijke Ontsluitingsweg in verband met zijn werkzaamheden voor ProRail.

9

Vaststellen van de Tweede Voortgangsrapportage

Besluit om:

1. De 2e voortgangsrapportage 2025 voor kennisgeving aan te nemen;
2. In te stemmen met de financiële mutaties van deze Voortgangsrapportage en de begrotingswijziging vast te stellen (8e begrotingswijziging 2025).

De tweede voortgangsrapportage wordt unaniem vastgesteld.

10

Nota reserves en voorzieningen

Besluit om:

De nota reserves en voorzieningen vast te stellen, met daarin de volgende beslispunten:

1. Binnen het totaal van de reserves en voorzieningen onderscheid te maken tussen 5 categorieën:
 - a. De algemene weerstandsreserve: deze is bedoeld als buffer voor risico's en tekorten;
 - b. Dekkingsreserves: deze worden gebruikt ter dekking van afschrijving van investeringen die in het verleden zijn gedaan;
 - c. Onderhoudsreserves: dit zijn reserves die we gebruiken om onderhoudslasten te egaliseren;
 - d. Overige bestemmingsreserves: reserves die zijn ingesteld voor een specifiek doel;
 - e. Voorzieningen: hier staan harde verplichtingen tegenover.
2. Toestemming en volmacht aan het college te geven om overschotten en tekorten op onderhoudsbudgetten zonder voorafgaande goedkeuring te verrekenen met de bijbehorende onderhoudsreserves;
3.
 - a. De volgende reserves op te heffen per 31-12-2025 en het saldo toevoegen aan de algemene weerstandsreserve:

Reserve Integraal Kindcentrum Passewaaij	138.848
Reserve GGZ	1.005.231
Reserve woonwagens	104.062
Opheffen reserve investeringsfonds	1.622.282
Totaal	€2.870.423

- b. Reserves afkomen en toevoegen aan de algemene weerstandsreserve;
 - Onderhoud binnensportaccommodaties: 694.815;

- Wijkgericht werken: € 36.318;
- c. Het saldo van de reserve riolering ad. € 379.754 overhevelen naar de voorziening riolering;
- d. Nieuwe reserves vormen vanuit de algemene weerstandsreserve:
 - Bestemmingsreserve uitvoering programmalijnen sociaal domein: € 500.000;
 - Bestemmingsreserve Tiels Toekomstfonds: € 9.000.000.
- 4. De besluiten 3a t/m 3d als balansmutaties te verwerken in de jaarrekening 2025.

De nota reserves en voorzieningen wordt unaniem vastgesteld.

11

Vaststellen van de Programmabegroting 2026-2029

Besluit om:

1. De Programmabegroting 2026-2029 vast te stellen voor wat betreft de jaarschijf 2026, hetgeen inhoudt:
 - 1.1 de bestaande exploitatielasten 2026;
 - 1.2 de nieuwe exploitatielasten en investeringen voor 2026;
 - 1.3 de daarvoor aangewezen dekking.
2. De Programmabegroting 2026-2029 voor de jaren 2027 t/m 2029 voor kennisgeving aan te nemen en te gebruiken als basis voor het toekomstige beleid.

De programmabegroting 2026-2029 wordt unaniem vastgesteld.

11.a

Amendementen Programmabegroting 2026-2029

Amendement 1

Budget Rekenkamer 2026-2029

Ondergetekenden stellen voor de begroting 2026'2029 aan te passen:

- Om het budget van de Rekenkamer voor het jaar 2026 vast te stellen op €1,- per inwoner;
- Voor het jaar 2026 het budget vast te stellen op basis van het aantal inwoners per 1-1-2025;
- Deze procedure, zoals beschreven in onderstaande bullets, toe te passen totdat de gemeenteraad een definitief meerjarig besluit heeft genomen over een al dan niet regionale rekenkamer, waarvoor de verkenning wordt uitgevoerd door de griffie:
 - De bijdrage voor 2027 vast te stellen op €1,- per inwoner, waarbij de bijdrage jaarlijks wordt aangepast op basis van het indexcijfer voor lonen voor overheidspersoneel;
 - Voor 2027 het budget vast te stellen op basis van het aantal inwoners per 1'1-2026;
 - Dit op dezelfde wijze te doen voor de jaren 2028 en 2029.
 - Voor 2026 ditte dekken uit de algemene middelen van de gemeente Tiel.
 - Voor de jaren 2027, 2028 en 2029 het budget op te nemen in de begroting.
 - Na de evaluatie in 2029 het budget middels raadsbesluit al dan niet structureel te maken in de begroting 2030.

Het amendement wordt unaniem aangenomen.

Amendement 2

Pilot gratis lidmaatschap Bibliotheek tot 27 jaar

Ondergetekenden stellen voor het concept besluit met onderstaande drie punten aan te vullen:

- Een pilot in te voeren voor 1 jaar gratis lidmaatschap van de bibliotheek voor jongeren, ingaande per januari 2026;
- Deze pilot na 9 maanden te evalueren en de resultaten van de evaluatie voor november 2026 met de raad te delen;
- De kosten van deze pilot te dekken uit de middelen voor Laaggeletterdheid.

Het amendement wordt unaniem aangenomen.

11.b

Moties Programmabegroting 2026-2029

Motie 1

Bindingsdag 2026 en 2027

Verzoekt het college:

- Voor de jaren 2026 en 2027 een financiële bijdrage ter beschikking te stellen van maximaal €20.000 per jaar voor het organiseren van een bindingsdag;
- Deze kosten te dekken uit het begrotingsoverschot in 2025 en 2026;
- Te onderzoeken of de kosten voor een bindingsdag structureel opgenomen kunnen worden in de begrotingen voor de komende jaren.

De motie wordt aangenomen met 24 stemmen voor en 1 stem tegen (FVD).

Motie 2

Continuering starterleningen

Verzoekt het college:

- €2 miljoen beschikbaar te stellen voor nieuwe startersleningen.

De motie wordt unaniem aangenomen.

Motie 3

Leren budgetteren

Roept het college op om:

- In te zetten op het onder de aandacht brengen van bestaande regelingen voor onze minima, met daarbij extra aandacht voor de Voozieningentool;
- In gesprek met scholen onderzoeken of budgetteerlessen aangeboden kunnen worden, eventueel in samenwerking met organisaties zoals Humanitas, schuldhulpmaatje of het Nibud;
- De opbrengsten van deze gesprekken en de resultaten van de inzet op het onder de aandacht brengen van de regelingen te delen met de Raad in de eerste voortgangsrapportage 2026.

De motie wordt aangenomen met 24 stemmen voor en 1 stem tegen (FVD).

11.c Overzicht amendementen en moties Programmabegroting 2026-2029

12 Sluiting van de vergadering

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tiel op 17 december 2025.

de griffier,

de voorzitter,

L. de Lange

J. van Egmond